

รายงานผลการตรวจสอบ
และประเมินผลภาคราชการ
ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2558
(รอบ 6 เดือน)

ของ
คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล
ประจำกระทรวงศึกษาธิการ

รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ
ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 (รอบ 6 เดือน)
ของ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงศึกษาธิการ

1. กระทรวงศึกษาธิการ

2. ข้อมูลพื้นฐานของกระทรวง

วิสัยทัศน์

กระทรวงศึกษาธิการมุ่งปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ โดยยกระดับคุณภาพการศึกษา สร้างโอกาสให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างทั่วถึง และสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้พลเมืองมีคุณภาพ มีความสมานฉันท์ปรองดอง มีระเบียบวินัย มีความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์และความเป็นไทย สามารถเสริมสร้างความมั่นคงของชาติและศักยภาพในการแข่งขันให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

พันธกิจ

1. ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน
2. เสริมสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนอย่างเสมอภาค
3. พัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล

ยุทธศาสตร์

1. การสร้างความสมานฉันท์ สามัคคีปรองดอง และค่านิยมหลัก 12 ประการ แก่ประชาชน
2. การเพิ่มและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนอย่างเท่าเทียม
3. การเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาประเทศ
4. การปฏิรูปการเรียนรู้และยกระดับคุณภาพการศึกษา
5. การปฏิรูปครูโดยเน้นการผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพ
6. การปฏิรูประบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ
7. การพัฒนาการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้
8. การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
9. การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทันสมัย

เป้าประสงค์

1. นักเรียน นักศึกษา ประชาชนได้รับความรู้ความเข้าใจในประวัติศาสตร์ไทย และยึดหลักความสมานฉันท์ สามัคคีปรองดองค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ
2. ประชาชนได้รับความรู้ความเข้าใจ มีความตระหนักร่วมอนุรักษ์และทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมไทย
3. นักเรียน นักศึกษาทุกกลุ่ม ได้รับโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามสิทธิที่กำหนดไว้
4. กำลังคนระดับกลางและระดับสูงมีคุณภาพ มาตรฐาน สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล
5. ประชาชนได้รับความรู้ความเข้าใจในวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

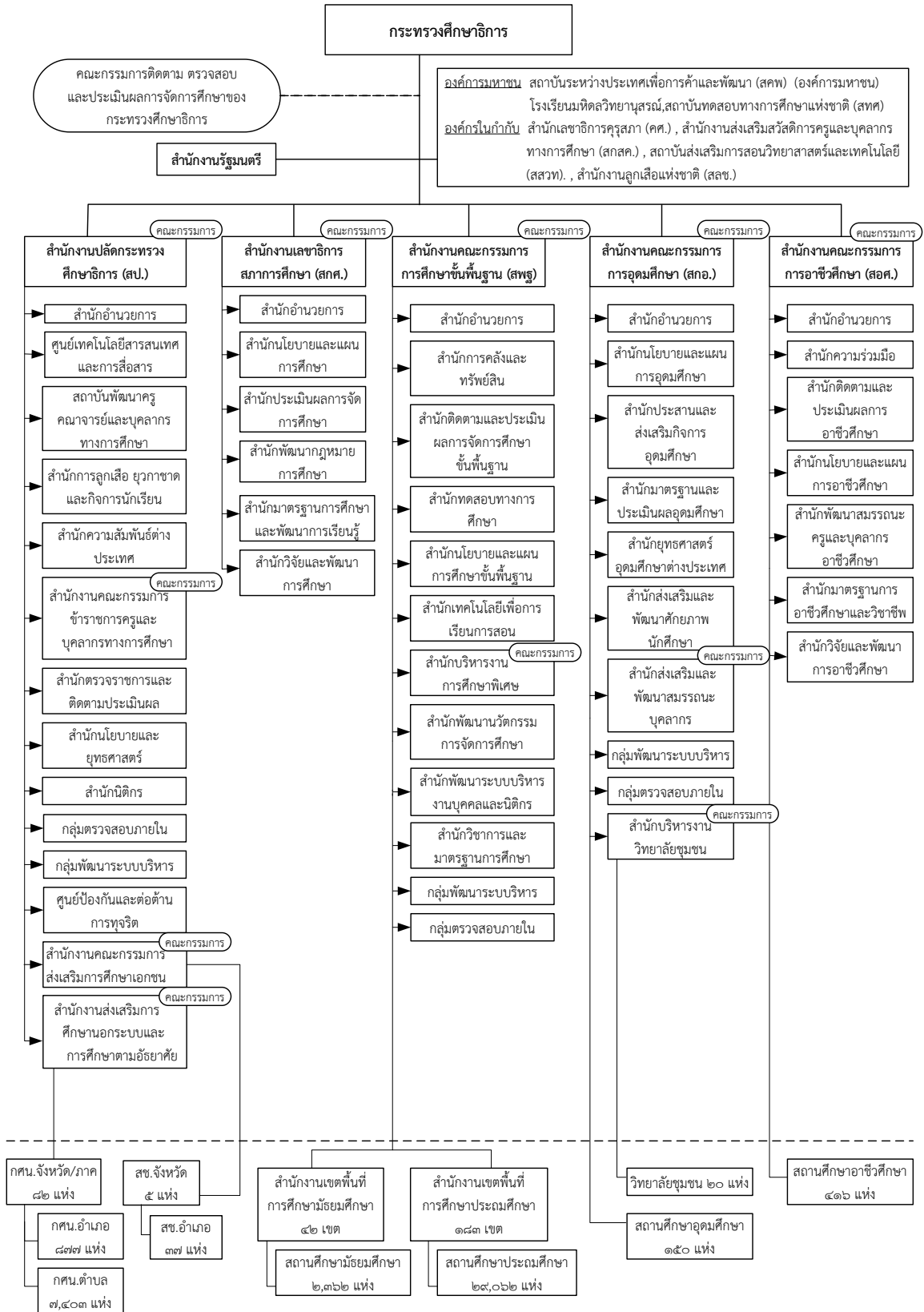
6. ผลงานการศึกษาและวิจัยเพื่อบริการรักษาพยาบาลและส่งเสริมสุขภาพได้รับการพัฒนา
7. ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ได้รับการเผยแพร่ นำไปใช้ประโยชน์หรือต่อยอดในเชิงพาณิชย์
8. ประชาชนได้รับการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีมาตรฐานคุณภาพ
9. ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาตามเส้นทางวิชาชีพทั้งระบบเต็มตามศักยภาพ เพื่อยกระดับเข้าสู่มาตรฐานวิชาชีพขั้นสูง
10. หน่วยงานมีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล
11. ประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับการพัฒนาศักยภาพและยกระดับคุณภาพชีวิต
12. นักเรียน นักศึกษา ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการเสริมสร้างความสัมพันธ์ และพัฒนาความร่วมมือกับประเทศในภูมิภาค
13. หน่วยงานมีระบบบริหารและจัดการความรู้รองรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558

จำนวนทั้งสิ้น 501,326.1517 ล้านบาท

โครงสร้างและอัตรากำลัง

อัตรากำลัง จำนวนทั้งสิ้น 806,701 คน

หมายเหตุ สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ จัดตั้งขึ้นตาม พ.ร.บ. ลูกเสือ พ.ศ. 2551
โครงสร้างตามประกาศกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2556

3. รายงานทางการเงิน

เกณฑ์การประเมิน	สำนักงาน ปลัดกระทรวง	สำนักงาน เลขาธิการสภา การศึกษา	สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษา ขั้นพื้นฐาน	สำนักงาน คณะกรรมการ การอุดมศึกษา	สำนักงาน คณะกรรมการ การอาชีวศึกษา
เรื่องที่ 1 บัญชีเงินสดและบัญชีเงินฝาก ธนาคารของส่วนราชการมีความถูกต้อง ครบถ้วน	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
เรื่องที่ 2 บัญชีสินทรัพย์ถาวรของส่วนราชการ มีความถูกต้อง ครบถ้วน	0.00	1.00	0.30	1.00	0.30
เรื่องที่ 3 บัญชีพักในงบทดลองของส่วนราชการ ไม่มีจำนวนเงินคงค้าง	1.00	1.00	0.90	1.00	1.00
เรื่องที่ 4 งบทดลองของส่วนราชการ แสดงข้อมูลทางบัญชีที่ถูกต้อง และส่วนราชการส่งรายงาน ประจำเดือนให้สำนักงานตรวจเงิน แผ่นดินภายในระยะเวลาที่กำหนด	0.60	0.60	1.00	1.00	0.50
เรื่องที่ 5 รายงานการเงินของส่วนราชการ ระดับกรมมีความถูกต้อง ครบถ้วน	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
รวม	0.72	0.92	0.84	1.00	0.76

4. วิธีการดำเนินงาน

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดขอบเขตในการติดตามตรวจสอบและประเมินผลหน่วยงานต่าง ๆ ครอบคลุมส่วนราชการระดับกรม จำนวน 5 แห่ง และมหาวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 65 แห่ง ยกเว้นหน่วยงานในกำกับ จำนวน 7 แห่ง โดยกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานในการตรวจสอบและประเมินผล ดังนี้

4.1 ด้านการกำกับดูแลระบบการตรวจสอบและประเมินผล ได้แก่ ระบบการควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน โดยจะดำเนินการสอบทานและตรวจสอบการดำเนินงานของส่วนราชการให้เป็นไปตามคุณภาพมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป และให้สอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน พ.ศ. 2546 ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ. 2551

4.2 ด้านการสอบทาน ติดตาม และประเมินผลการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานราชการ และเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. 2548 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการตรวจติดตาม ประเมินผล และนิเทศการศึกษา พ.ศ. 2549 โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- (1) เพื่อให้ส่วนราชการสามารถจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการได้อย่างเหมาะสม และมีการประเมินผลงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการอย่างมีคุณภาพ
- (2) เพื่อให้ส่วนราชการมีการปฏิบัติราชการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และประโยชน์สุขของประชาชน
- (3) เพื่อติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานและสถานศึกษา ในด้านการจัดการศึกษา ตามนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ

4.3 ด้านการสอบทานรายงานผลการดำเนินงานด้านการเงิน โดยจะติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละไตรมาส และในภาพรวมเมื่อสิ้นปีงบประมาณ เพื่อให้มีการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และตามสัดส่วนที่คณะรัฐมนตรีกำหนด รวมทั้งสอบทานการจัดทำรายงาน งบการเงิน และรายงานผลการเบิกจ่ายเงินตามระบบ GFMIS เพื่อให้ส่วนราชการสามารถดำเนินการจัดทำรายงานได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด และมีการปฏิบัติตามหลักการบัญชีและนโยบายบัญชีภาครัฐของกรมบัญชีกลาง

ทั้งนี้ โดยมีรายละเอียดการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงศึกษาธิการ ตามปฏิทินการปฏิบัติงาน ดังนี้

5. ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะจากผลการดำเนินงาน

5.1 รายงานความก้าวหน้าของผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของ ค.ต.ป. ประจำปีกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้รายงานต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในการรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณที่ผ่านมา

ประเด็นข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ ในปีงบประมาณที่ผ่านมา	ความก้าวหน้าในการดำเนินงาน
<p>การตรวจราชการ</p> <p>การจัดทำรายงานผลการตรวจราชการในภาพรวมแต่ละรอบควรมีคณะทำงานพิจารณาความถูกต้อง ทั้งในเชิงเนื้อหาสาระและรูปแบบการรายงาน ในแต่ละประเด็นการตรวจราชการ รวมทั้งนำเสนอผู้บริหาร และคณะกรรมการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พิจารณาก่อนเผยแพร่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาในส่วนที่เกี่ยวข้อง</p> <p>การตรวจสอบภายใน</p> <p>ส่วนราชการควรดำเนินการกำหนดให้หน่วยงานตรวจสอบภายในไว้ในกฎกระทรวง รวมทั้งให้มีอัตรากำลังผู้ตรวจสอบภายในให้เพียงพอ เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน</p> <p>การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง</p> <p>ส่วนราชการควรผลักดันให้มีการนำมาตรการจัดการความเสี่ยงตามผลการประเมินความเสี่ยงไปถือปฏิบัติอย่างจริงจัง โดยมีการกำกับ ติดตาม เพื่อให้การจัดทำรายงานครบถ้วนเป็นไปตามระเบียบของ คตง. และแนวทางการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ</p>	<p>เพื่อให้มีการนำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่ได้จากการตรวจสอบและประเมินผลไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาในส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ค.ต.ป. ประจำปีกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ดำเนินการดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นำประเด็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเข้าพบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อรายงานผลการตรวจสอบ พร้อมทั้งปรึกษาหารือขอราชการและแลกเปลี่ยนแนวคิดในประเด็นการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้นำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ เข้าที่ประชุมกระทรวง และ สั่งการให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง 2. จัดทำรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลของแต่ละส่วนราชการและมหาวิทยาลัยในสังกัด รวมทั้งเข้าพบผู้บริหารของส่วนราชการ เพื่อชี้แจงผลการตรวจสอบ พร้อมทั้งให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะแก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ เพื่อสามารถนำสู่การปฏิบัติงานได้ 3. จัดสัมมนาทางวิชาการ ค.ต.ป. ประจำปีกระทรวง กับผู้บริหารส่วนกลางและมหาวิทยาลัยในสังกัด เพื่อชี้แจงผลการตรวจสอบและประเมินผล และรับฟังความคิดเห็น รวมทั้งให้ความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของระบบการกำกับดูแลการควบคุมตนเองที่ดี

ประเด็นข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ ในปัจจุบันที่ผ่านมา	ความก้าวหน้าในการดำเนินงาน
<p>การปฏิบัติราชการตามคำรับรองฯ</p> <p>หน่วยงานระดับเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนที่มีความพร้อมต้องเร่งรัดให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพัฒนาครูให้มีวุฒิปฐมวัยตามเกณฑ์ที่กำหนด รวมทั้งส่งเสริมให้ครูที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีได้รับการพัฒนาให้จบปริญญาตรีเพิ่มมากขึ้น</p> <p>ส่วนของอัตราส่วนผู้เรียนประเภทอาชีวศึกษา รัฐต้องปรับนโยบายและดำเนินการอย่างจริงจังในการเพิ่มเป้าหมายการรับนักเรียนสายอาชีวศึกษา และควรมีการปรับค่านิยมให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการเรียนสายอาชีวศึกษา ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ</p> <p>สำหรับคะแนนเฉลี่ย O-NET ควรเร่งผลิตและพัฒนาความรู้ความสามารถของครูผู้สอนให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ โดยเฉพาะในกลุ่มสาระวิชาที่ได้คะแนนต่ำ</p> <p>รายงานการเงิน</p> <p>ส่วนราชการควรเร่งปรับปรุงแก้ไขรายงานการเงิน โดยเฉพาะรายการบัญชีพักที่ยังไม่ได้รับการตรวจสอบปรับปรุง ตั้งแต่ตั้งยอดเข้าสู่ระบบ GFMS ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว กรณียอดลูกหนี้เงินยืมคงค้างเกินกำหนดส่งใช้จำนวนมาก หน่วยงานควรหาสาเหตุ พร้อมทั้งกำหนดแนวทางในการบริหารจัดการลูกหนี้เงินยืมให้เป็นไปตามระเบียบ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณของทางราชการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น</p>	

5.2 ผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการตามประเด็นการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ดังนี้

(1) การสอบทานกรณีปกติ ประกอบด้วย 2 มิติ คือ

(1.1) มิติด้านบริหารจัดการ

การตรวจราชการ

จากการสอบทานนโยบายการตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 รอบที่ 1 ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งจัดทำขึ้นภายใต้กรอบนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ นโยบายของรัฐบาล จำนวน 11 นโยบาย และนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งประกอบด้วย 5 นโยบายทั่วไป 7 นโยบายเฉพาะ และ 10 นโยบายเร่งด่วน ซึ่งนโยบายการตรวจราชการของกระทรวงศึกษาธิการ กรณีปกติ มีดังนี้

1. นโยบายเฉพาะ

1.1 การพัฒนาการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

- การส่งเสริมให้นักเรียนและเยาวชนได้รับการศึกษาอย่างเหมาะสมกับพื้นที่และอัตลักษณ์ รวมทั้งได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

- การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
- การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
- การจัดระบบรักษาความปลอดภัย ดูแลนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

1.2 การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

- การจัดหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ด้านการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้วิชาหลัก (คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ) ทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ และทักษะการสื่อสาร

- การดำเนินงานศูนย์อาเซียนในสถานศึกษา
- การส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ สังคมพหุวัฒนธรรมและความเป็นพลเมืองอาเซียน

1.3 การพัฒนาศักยภาพการแข่งขันและสนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

- การผลิตผู้เรียนสายอาชีวศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
- การส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
- กระบวนการแนะแนวและจูงใจในการเข้าเรียนสายอาชีวศึกษา

1.4 การผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ

- พัฒนาครูเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ณ สถานศึกษา

1.5 การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทันสมัย

- การดำเนินงานจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
- การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ห้องเรียน Smart Classroom

1.6 การส่งเสริมการอ่านและการเขียน

- การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเขียน

2. นโยบายเร่งด่วน

2.1 การปลูกฝังค่านิยมหลัก 12 ประการ

- การจัดกิจกรรมและการกำหนดวิถีปฏิบัติ เพื่อปลูกฝังค่านิยม 12 ประการ

2.2 การเสริมสร้างวิถีปฏิบัติและวัฒนธรรมการเรียนรู้

- การกำหนดวิถีปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนให้เป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ของโรงเรียน

2.3 การปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้เรียน

- การดำเนินการของโรงเรียนนำร่องปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้เรียน

(รายละเอียดภาคผนวก ก.) ผลการสอบทานสรุปได้ดังนี้

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>1. แผนการตรวจราชการของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ได้รับอนุมัติ เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2557 ซึ่งยังไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. 2548 ข้อ 8 ที่กำหนด ให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคมของปีงบประมาณนั้นรวมทั้งไม่ได้ นำแผนการตรวจราชการเข้าที่ประชุมคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการตรวจราชการตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>2. ประเด็นการตรวจราชการและการติดตามกับวิธีการดำเนินการยังไม่สอดคล้องกันเท่าที่ควร และขาดการมีส่วนร่วม กล่าวคือ ไม่มีเป้าหมายหรือจุดเน้นการตรวจราชการที่ชัดเจน จึงอาจส่งผลให้ไม่สามารถรวบรวมประเด็นสำคัญในภาพรวมของกระทรวงหรือของประเทศได้</p> <p>3. การรายงานผลการตรวจราชการ รอบที่ 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ยังไม่แล้วเสร็จจากการประสานทราบว่า ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการแต่ละท่าน ได้นำเสนอรายงานผลการตรวจราชการและข้อเสนอแนะในที่ประชุมของกระทรวงเรียบร้อยแล้ว ซึ่งขณะนี้หน่วยงานรับผิดชอบอยู่ระหว่างการจัดทำรายงานผลการตรวจราชการ รอบที่ 1</p>	<p>1. หน่วยงานผู้รับผิดชอบควรเร่งดำเนินการจัดทำแผนการตรวจราชการให้แล้วเสร็จก่อนเริ่มต้นปีงบประมาณ เพื่อให้หน่วยปฏิบัติงานหรือหน่วยรับตรวจสามารถเตรียมพร้อมรับการตรวจรวมทั้งควรนำแผนการตรวจราชการ ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงด้วย</p> <p>2. ควรมีการกำหนดตัวชี้วัดหรือเกณฑ์เป้าหมาย จุดเน้น/ประเด็นเชิงลึก ที่สามารถสะท้อนผลสำเร็จการดำเนินงานของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการได้อย่างชัดเจน</p> <p>3. หน่วยงานผู้รับผิดชอบควรเร่งดำเนินการจัดทำรายงานผลการตรวจราชการ รอบที่ 1 เพื่อให้หน่วยรับตรวจนำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการกระทรวงไปสู่การปฏิบัติหรือสามารถเป็นข้อมูลในการปรับปรุง/แก้ไข/พัฒนาการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น</p>

การตรวจสอบภายใน

จากการสอบทานการจัดทำกฎบัตร แผนการตรวจสอบภายใน และรายงานผลการตรวจสอบภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 (รอบ 6 เดือน) ของหน่วยงานหลักและมหาวิทยาลัยในสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ (รายละเอียดภาคผนวก ข.) ผลการสอบทานสรุปได้ดังนี้

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>1. หน่วยตรวจสอบภายในของส่วนราชการ และมหาวิทยาลัยในสังกัด จำนวน 74 แห่ง ได้จัดทำกฎบัตรครบถ้วนทุกหน่วยงาน เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ. 2551 และระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน พ.ศ. 2546 และได้จัดให้มีการทบทวนกฎบัตรการตรวจสอบภายในครบทุกหน่วยงาน โดยมีหน่วยงานปรับปรุงเปลี่ยนกฎบัตรใหม่ จำนวน 63 แห่ง และมีจำนวน 11 แห่ง ที่ใช้กฎบัตรเดิม</p> <p>2. ผลการสอบทานกฎบัตรการตรวจสอบภายในตามแนวทางการประเมินการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ พ.ศ. 2555 พบว่าหน่วยงานผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับ 3 (มาตรฐาน) จำนวน 67 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 90.54 สำหรับหน่วยงานที่ไม่ผ่านเกณฑ์ระดับ 3 เนื่องจากกฎบัตรไม่ระบุค่านิยมของมาตรฐาน และจริยธรรมในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน</p> <p>3. จากการเปรียบเทียบผลการประเมินการจัดทำกฎบัตรในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 กับปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 มีหน่วยงานที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับ 3 จำนวน 7 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 9.46 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 จำนวน 31 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 41.89 ซึ่งมีหน่วยงานที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 จำนวน 24 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 77.42 เนื่องจากหน่วยงานได้มีการปรับปรุงกฎบัตรให้เป็นไปตามแนวทางการประเมินการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ</p>	

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>นอกจากนี้ยังพบข้อสังเกตเพิ่มเติมดังนี้</p> <p>1. หน่วยงานได้จัดทำกฎบัตรครบทุกหน่วยงาน แต่กำหนดองค์ประกอบในกฎบัตรยังไม่ครบถ้วน คือ กฎบัตรไม่ระบุค่านิยมของมาตรฐานและจริยธรรม ในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน เป็นประเด็นที่ไม่ควรเกิดความผิดพลาด เนื่องจากตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ และแนวทางการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ พ.ศ. 2555 ได้กำหนดไว้ชัดเจนว่า ให้กำหนดค่านิยมของการตรวจสอบภายใน มาตรฐานและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบภายในไว้ในกฎบัตรการตรวจสอบภายใน ซึ่งผู้ตรวจสอบภายในควรต้องศึกษาและทำความเข้าใจในมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ และแนวทางการประเมินตามเกณฑ์ประกันคุณภาพฯ ให้ชัดเจนเพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน สร้างความน่าเชื่อถือแก่ผู้รับบริการ</p> <p>2. ผลการสอบทานรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบ พบว่า หน่วยงานจำนวน 14 แห่ง มีกำหนดองค์ประกอบในด้านการบริการให้คำปรึกษา ยังไม่ชัดเจน ระบุแต่เพียงมีหน้าที่ให้คำปรึกษา แต่ไม่ได้แสดงให้เห็นว่ามีบริการให้คำปรึกษาในเรื่องใดบ้าง ทั้งนี้ตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ ได้กำหนดให้ระบุลักษณะของงานบริการให้คำปรึกษาไว้ในกฎบัตรด้วย โดยให้คำจำกัดความ “งานบริการให้คำปรึกษา (Consulting Services) หมายถึง การบริการให้คำปรึกษาแนะนำ และบริการอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยลักษณะงานและขอบเขตของงาน จะต้องจัดทำข้อตกลงร่วมกับผู้รับบริการ และมีจุดประสงค์เพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับส่วนราชการ ...” ดังนั้น ผู้ตรวจสอบภายในควรกำหนดลักษณะงานให้คำปรึกษาไว้ในกฎบัตรการตรวจสอบภายในให้ชัดเจน เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการให้บริการในเรื่องดังกล่าวด้วย</p>	<p>1. หน่วยงานตรวจสอบภายในควรกำหนดองค์ประกอบของกฎบัตรให้เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในและเกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐทุกประเด็น และควรกำหนดให้สอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยจะต้องครอบคลุมลักษณะงานตรวจสอบภายในด้านการบริการให้ความเชื่อมั่น และด้านการให้คำปรึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมินจากกรมบัญชีกลาง และพัฒนางานให้ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคะแนน 4 ต่อไป ทั้งนี้เนื่องจากคะแนนการประเมินระดับคะแนน 4 นั้น เป็นการประเมินจากเอกสารหลักฐานที่ปฏิบัติจริงของหน่วยงาน ซึ่งอยู่ในดุลพินิจของผู้ประเมินการปฏิบัติงานจะต้องเป็นไปตามที่ระบุไว้ในกฎบัตร ดังนั้นในการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในกฎบัตรต้องชัดเจน และจัดทำแผนการตรวจสอบภายในประจำปีให้ครอบคลุมลักษณะงานที่กำหนดไว้ในกฎบัตรด้วย โดยเฉพาะหน่วยงานที่มีการทบทวน กฎบัตร และยังคงใช้กฎบัตรเดิม และผลคะแนนยังไม่ผ่านเกณฑ์ประเมินมาตรฐาน ควรพัฒนาปรับปรุงแก้ไขให้ครบถ้วนเป็นไปตามมาตรฐานกำหนด</p> <p>2. ผู้ตรวจสอบภายในควรศึกษามาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ และแนวทางการประเมินการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ พ.ศ. 2555 ให้เข้าใจและใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และสร้างความน่าเชื่อถือ รวมทั้งเป็นที่ยอมรับจากส่วนราชการและผู้รับบริการ</p>

แผนการตรวจสอบภายใน

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>1. การจัดทำแผนการตรวจสอบภายในประจำปี หน่วยงานมีการจัดส่งแผนการตรวจสอบภายในประจำปีครบทุกแห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 กำหนดหน่วยรับตรวจ จำนวน 1,971 แห่ง เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 จำนวน 370 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 23.11</p> <p>2. การประเมินผลด้านการวางแผนการตรวจสอบฯ</p> <p>2.1 ความครบถ้วนของประเภทการตรวจสอบฯ หน่วยงานทุกแห่งจัดทำแผนการตรวจสอบครอบคลุมประเภทการตรวจสอบภายใน จำนวน 2 ประเภท คือ การตรวจสอบการเงิน และการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบ การตรวจสอบการปฏิบัติงาน จำนวน 72 แห่ง การตรวจสอบผลการดำเนินงาน จำนวน 65 แห่ง การตรวจสอบสารสนเทศ จำนวน 55 แห่ง การตรวจสอบการบริหาร จำนวน 61 แห่ง นอกจากนี้ มีการกำหนดกิจกรรมให้คำปรึกษา จำนวน 66 แห่ง</p> <p>2.2 การประเมินผลด้านการวางแผนการตรวจสอบภายใน หน่วยงานผ่านการประเมินผลระดับคะแนน 4 (สูงกว่ามาตรฐาน) มีจำนวน 18 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 24.32 ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ที่ผ่านระดับคะแนน 4 จำนวน 27 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 36.98 สาเหตุที่หน่วยงานไม่ผ่านการประเมินผลระดับคะแนน 4 เนื่องจากหน่วยงานจัดทำแผนการตรวจสอบภายใน โดยกำหนดประเภทการตรวจสอบไม่ครบ 6 ประเภท รวมทั้งไม่ได้กำหนดงานให้คำปรึกษาแนะนำไว้ในแผน</p> <p>หน่วยงานผ่านการประเมินผลระดับคะแนน 3 (ตามมาตรฐาน) มีจำนวน 6 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 8.11 เท่ากับปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สาเหตุที่หน่วยงานไม่ผ่านการประเมินผลระดับคะแนน 3 เนื่องจากไม่ปรากฏหลักฐานการนำข้อมูลหรือข้อหารือของฝ่ายบริหาร มาใช้ประกอบการพิจารณาวางแผนการตรวจสอบ และหน่วยงานบางแห่งไม่ได้จัดทำแผนการตรวจสอบระยะยาว</p>	<p>1. เนื่องจากการสอบทานและประเมินแผนการตรวจสอบภายในประจำปี เป็นการพิจารณาจากเอกสาร/หลักฐาน/รายงานที่หน่วยงานตรวจสอบภายในจัดส่ง ดังนั้นหน่วยงานตรวจสอบภายในจึงควรจัดส่งเอกสาร/หลักฐาน/รายงานให้ครบถ้วนและตรงตามระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้ผลการสอบทานและประเมิน ถูกต้อง ซึ่งจะสามารถนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์และส่งผลให้งานตรวจสอบภายในของส่วนราชการเกิดประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น</p> <p>2. หน่วยงานควรส่งเสริมให้ผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานได้เข้ารับการอบรม/ฝึกปฏิบัติ เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับงานตรวจสอบภายในอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำไปปฏิบัติงานตรวจสอบภายในตามที่กรมบัญชีกลางกำหนดให้ครบถ้วนทุกประเภท กรณีหากเป็นการตรวจสอบในเรื่องเฉพาะด้าน (การตรวจสอบสารสนเทศ) ควรขอความร่วมมือจากผู้ที่มีความรู้/ความชำนาญเฉพาะมาช่วยดำเนินการตรวจสอบ รวมทั้งควรกำกับ ดูแล สนับสนุนด้านอัตรากำลังและความก้าวหน้าในสายงานตรวจสอบภายในด้วยอย่างไรก็ตาม เพื่อให้การสนับสนุนเครื่องมือในการปฏิบัติงานตรวจสอบ กลุ่มตรวจสอบภายในในระดับกระทรวงได้จัดทำแนวทางการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และเผยแพร่แก่หน่วยงานตรวจสอบภายในในสังกัด เพื่อนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานแล้ว</p> <p>3. หน่วยงานควรนำผลการประเมินไปประกอบการพิจารณาจัดทำแผนการตรวจสอบระยะยาว และแผนการตรวจสอบประจำปีในปีงบประมาณถัดไป เพื่อให้งานตรวจสอบภายในครอบคลุมประเภทการตรวจสอบภายใน ภารกิจ/กิจกรรมของหน่วยงาน และนำข้อมูลของหน่วยรับตรวจ เช่น ผลการสำรวจความพึงพอใจของหน่วยรับตรวจ หรือความคิดเห็นของบุคลากรและผู้บริหารหน่วยรับตรวจเกี่ยวกับงานตรวจสอบภายในมาร่วมพิจารณา รวมทั้งควรพิจารณาขอบเขตการตรวจสอบให้ครอบคลุมกิจกรรมการตรวจสอบที่หน่วยงานกลางกำหนดด้วย</p>

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>หน่วยงานผ่านการประเมินผลระดับคะแนน 2 มีจำนวน 46 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 62.15 เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สาเหตุที่หน่วยงานไม่ผ่านการประเมินผลระดับคะแนน 2 เนื่องจากไม่กำหนดระยะเวลาการตรวจสอบ ทำให้หน่วยงานไม่มีกรอบการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และไม่สามารถรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบ (มาตรฐาน รหัส 2080) เสนอหัวหน้าส่วนราชการทราบ ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานตรวจสอบเกิดความล่าช้าและไม่มีประสิทธิภาพ</p> <p>หน่วยงานไม่ผ่านการประเมินผลระดับคะแนน 1 มีจำนวน 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.40 ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สาเหตุที่ไม่ผ่านการประเมินผลระดับคะแนน 1 เนื่องจากไม่ปรากฏหลักฐานการนำผลการประเมินความเสี่ยงมาประกอบการวางแผนการตรวจสอบภายใน</p> <p>3. ความครบถ้วนของกิจกรรมการตรวจสอบตามที่หน่วยงานกลางกำหนด</p> <p>หน่วยงานจัดทำแผนการตรวจสอบประเมินผลด้านบัญชีครบทุกหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 100 สอบทานและประเมินผลการควบคุมภายใน จำนวน 68 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 93.15 ตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล จำนวน 47 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 64.38 และตรวจสอบจัดซื้อจัดจ้าง (e-Auction) จำนวน 23 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 31.51</p>	<p>อนึ่ง นอกเหนือจากกิจกรรมการตรวจสอบที่หน่วยงานกลางกำหนดข้างต้นแล้ว ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 กรมบัญชีกลางได้ขอความร่วมมือให้ส่วนราชการมอบหมายผู้ตรวจสอบภายในดำเนินการกำกับ ติดตาม จำนวน 2 เรื่อง คือ การตรวจสอบการรับเงินคืนและการจ่ายเงินส่วนเพิ่มสำหรับเงินบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติการกลับไปใช้สิทธิในบำเหน็จบำนาญฯ พ.ศ. 2494 และ พ.ศ. 2557 (ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0408.4/ว394 ลงวันที่ 18 ธันวาคม 2558 และการตรวจสอบภาษีหัก ณ ที่จ่ายของบุคลากรภาครัฐ (ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0408/ว9 ลงวันที่ 13 มกราคม 2558) ดังนั้น หากหน่วยตรวจสอบภายในยังมีได้กำหนดกิจกรรมดังกล่าวไว้ในแผนการตรวจสอบภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ควรปรับแผนการตรวจสอบประจำปี และดำเนินการตรวจสอบพร้อมทั้งจัดส่งรายงานให้กรมบัญชีกลางตามระยะเวลาที่กำหนดต่อไป</p>

รายงานผลการตรวจสอบภายใน

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>1. การจัดส่งแผนการตรวจสอบ</p> <p>หน่วยงานจัดส่งแผนการตรวจสอบภายใน ครบทุกหน่วยงาน คือ จำนวน 74 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 โดยจัดทำแผนการตรวจสอบครอบคลุมประเภทการตรวจสอบ 6 ประเภท และกำหนดกิจกรรมการให้คำปรึกษา จำนวน 66 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 89.19</p> <p>2. การจัดส่งรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบและรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ</p> <p>2.1 รายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ</p> <p>มีหน่วยงานรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ จำนวน 60 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 81.08 เมื่อจำแนกตามประเภทหน่วยงาน พบว่า หน่วยงานที่รายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบมากที่สุด คือ หน่วยงานส่วนกลาง จำนวน 9 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมา ได้แก่ มหาวิทยาลัยที่มี พ.ร.บ. เฉพาะ จำนวน 15 แห่ง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 8 แห่ง และมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 28 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 93.75 , 88.89 และ 70.00 ตามลำดับ ทั้งนี้ มีหน่วยงานที่ไม่จัดส่งรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ จำนวน 14 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 18.92 จากการประสานทราบว่า หน่วยงานมีบุคลากรด้านการตรวจสอบภายในไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน จึงทำให้การปฏิบัติงานเกิดความล่าช้าและไม่สอดคล้องกับแผนการตรวจสอบภายในที่กำหนด</p>	<p>1. ส่วนราชการไม่ควรมอบหมายงานที่ทำให้ผู้ตรวจสอบขาดความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจกรรมที่ตรวจสอบ โดยถือปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน พ.ศ. 2546 ข้อ 8 ซึ่งกำหนดผู้ตรวจสอบภายในเป็นผู้ตรวจสอบระบบควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงของส่วนราชการ ดังนั้น การที่ส่วนราชการมอบหมายให้ผู้ตรวจสอบภายในมีหน้าที่รวบรวมและจัดวางระบบควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน ถือว่าผู้ตรวจสอบภายในมีส่วนได้ส่วนเสียในกิจกรรมที่ตรวจสอบ ทำให้ขาดความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม จึงขอให้ส่วนราชการถือปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว สำหรับกรณีส่วนราชการมอบหมายให้อาจารย์ผู้สอนทำหน้าที่ตรวจสอบภายใน อาจทำให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในได้ไม่เต็มที่ ในกรณีที่หน่วยงานมีความจำเป็นต้องใช้บุคลากรอื่นปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน หน่วยงานควรพัฒนาอบรมให้ความรู้ เพื่อให้การปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในปฏิบัติได้เป็นไปตามมาตรฐาน</p> <p>2. กระทรวงศึกษาธิการ โดยกลุ่มตรวจสอบภายใน ระดับกระทรวง ควรดำเนินการการบูรณาการการตรวจสอบร่วมกันอย่างต่อเนื่องต่อไป เพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานในสังกัดสามารถปฏิบัติงานตรวจสอบในประเภทที่มีความซับซ้อน/ยุ่งยากได้</p>

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>2.2 รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบภายใน</p> <p>มีหน่วยงานรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ จำนวน 43 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 58.11 เมื่อจำแนกตามประเภทของหน่วยงาน พบว่าหน่วยงานที่รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานมากที่สุดคือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 6 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมา ได้แก่ มหาวิทยาลัยที่มี พ.ร.บ. เฉพาะ จำนวน 10 แห่ง หน่วยงานส่วนกลาง จำนวน 5 แห่ง และมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 22 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 62.50 , 55.56 และ 55.00 ตามลำดับ ทั้งนี้ มีหน่วยงานที่ไม่จัดส่งรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบภายใน จำนวน 31 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 41.89 จากการประสานทราบว่า ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่เป็นพนักงานมหาวิทยาลัย มีประสบการณ์การทำงาน 1-3 ปี จะมีการสับเปลี่ยน/โยกย้ายงานบ่อย ทำให้บุคลากรที่รับมาใหม่ขาดความรู้ และประสบการณ์</p> <p>นอกจากนี้ ยังมีข้อสังเกตเพิ่มเติมดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หน่วยงานบางแห่งหัวหน้าส่วนราชการมอบหมายภาระงานอื่น ซึ่งมีใช้งานด้านการตรวจสอบภายในให้ผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติ เช่น งานจัดวางระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง แม้หัวหน้าส่วนราชการจะทราบว่า การดำเนินการดังกล่าวจะทำให้ผู้ตรวจสอบภายในขาดความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมในการให้ความเห็นชอบต่อการประเมินผลการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง เนื่องจากเห็นว่าผู้ตรวจสอบภายในมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องดังกล่าวดีกว่าบุคลากรอื่นในหน่วยงาน นอกจากนี้ มีการมอบอาจารย์ผู้สอนมาปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบภายใน ซึ่งอาจทำให้รายงานผลการตรวจสอบภายในไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด	<ol style="list-style-type: none"> 3. ส่วนราชการควรสนับสนุน/พัฒนาผู้ตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง และใช้ประโยชน์จากกลไกในการสอบทานงานตรวจสอบ โดยคณะกรรมการตรวจสอบของมหาวิทยาลัย (Audit Committee) ควรกำหนดนโยบายและให้ความเห็นต่อแผนการตรวจสอบ แนวทางการตรวจสอบ และการรายงานผลการตรวจสอบ เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการตรวจสอบประเภทที่มีความยุ่งยากซับซ้อน เช่น การตรวจสอบด้านการบริหาร หรือการตรวจสอบการดำเนินงานที่ผู้ตรวจสอบภายในควรมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ด้านการบริหารและการจัดการองค์กร/หน่วยงาน จึงจะมีส่วนช่วยสนับสนุนให้การปฏิบัติงานตรวจสอบมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารของหน่วยงานเพิ่มมากขึ้น 4. ผู้บริหารควรกำกับ ติดตามให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายใน รวมทั้งรายงานให้ผู้ตรวจสอบภายในรับทราบ เพื่อให้การดำเนินงานของส่วนราชการได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเป็นไปตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง 5. หน่วยงานควรเร่งดำเนินการตรวจสอบและจัดทำรายงานผลการตรวจสอบให้เป็นไปตามแผนการตรวจสอบภายในประจำปี และปีงบประมาณต่อไปหน่วยงานควรจัดทำแผนการปฏิบัติงาน โดยระบุช่วงเวลาในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบ

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>2. การสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบภายใน หน่วยงานมีการจัดทำรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานเปรียบเทียบกับแผนการตรวจสอบภายในหลากหลายรูปแบบ แต่มีหน่วยงานนำผลการตรวจสอบมาสรุปเป็นภาพรวม โดยไม่ได้เปรียบเทียบกับแผนการตรวจสอบภายใน จำนวน 3 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา</p> <p>3. การตรวจสอบผลการดำเนินงาน แม้จะมีหน่วยงาน จำนวน 65 แห่ง กำหนดและดำเนินการตรวจสอบ แต่ผลการตรวจสอบส่วนใหญ่เป็นการตรวจสอบทางด้านการเงินและการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ทั้งนี้ โดยมีสาเหตุเกิดจากเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบมีความเข้าใจในการตรวจสอบผลการดำเนินงานที่คลาดเคลื่อน อีกทั้งบุคลากรมีการสับเปลี่ยน/โยกย้ายบ่อย จึงทำให้ประสิทธิภาพการทำงานไม่เพียงพอ แต่อย่างไรก็ตามยังมีหน่วยงานจำนวน 12 แห่ง ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของโครงการตามประเภทการตรวจสอบด้านผลการดำเนินงาน</p> <p>4. รายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ และรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบภายในยังดำเนินการไม่เป็นไปตามแผนการตรวจสอบ เนื่องจากอยู่ระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงานผลการตรวจสอบ สำหรับกิจกรรมให้คำปรึกษา มีหน่วยงานรายงานผลเพียง 9 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 13.64 เนื่องจากมีการกำหนดกิจกรรมการให้คำปรึกษาตลอดทั้งปีงบประมาณ นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงานหลายแห่งที่ไม่จัดส่งรายงานผลการตรวจสอบ เนื่องจากบุคลากรด้านการตรวจสอบภายใน ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และเป็น ผู้ปฏิบัติงานที่รับมาใหม่ ยังขาดประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน</p>	

การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง

จากการสอบทานรายงานตามแผนการปรับปรุงการควบคุมภายในของงวดก่อน และเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการควบคุมภายใน การสอบถาม การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งสอบทานจากรายงานที่หน่วยงานได้จัดส่ง ประมวลเป็นภาพรวมของกระทรวงศึกษาธิการ (รายละเอียดตามภาคผนวก ค.) ผลการสอบทานสรุปได้ดังนี้

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>จากการสอบทานและประเมินผลด้านการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง รอบ 6 เดือนของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการภาพรวมพบว่า กระทรวงศึกษาธิการมีระดับความเหมาะสมของการดำเนินการตามแผนการปรับปรุงการควบคุมภายในอยู่ในระดับดี ค่าคะแนนเฉลี่ย 75.83 โดยมีหน่วยงานในสังกัดจัดส่งรายงานผลการควบคุมภายในจำนวน 59 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 84.29 และไม่จัดส่งรายงาน จำนวน 11 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 15.71 ของจำนวนหน่วยงานทั้งหมด (70 แห่ง) จำแนกเป็นอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 11 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 18.97 ระดับดี จำนวน 15 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 25.86 ระดับพอใช้ จำนวน 9 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 15.52 และ ในระดับปรับปรุง จำนวน 23 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 39.66 นอกจากนี้ ยังมีประเด็นข้อค้นพบเพิ่มเติม ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หน่วยงานมีการจัดส่งเอกสารหลักฐานครบถ้วนตรงตามระยะเวลา มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานการปรับปรุงการควบคุมภายในครบถ้วน แต่รูปแบบรายงานยังไม่ถูกต้องตามแบบที่คตง. กำหนด 2. การติดตามผลการควบคุมภายในตามแผนการปรับปรุงฯ เพียงพอ เหมาะสม โดยส่วนใหญ่เป็นรายงานที่แสดงให้เห็นเพียงสถานะของการทำงานว่าแล้วเสร็จ/อยู่ระหว่างดำเนินงาน/ยังไม่ดำเนินงาน โดยไม่แสดงถึงความคืบหน้าของการทำงานตามแผนการปรับปรุงที่กำหนดไว้ นอกจากนี้หน่วยงานยังไม่มีกระบวนการสำคัญเกี่ยวกับวิธีการติดตามการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค และการให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในรายงานฯ	<p>จากข้อสังเกตดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้แผนการปรับปรุงการควบคุมภายในที่กำหนดไว้ ไม่สามารถลดหรือป้องกันความเสี่ยงที่มีอยู่ในการดำเนินงาน รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานภายในหน่วยงานไม่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ดังนั้น เพื่อให้การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยงในภาพรวมของกระทรวงศึกษาธิการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และระบบการควบคุมภายในคงความมีประสิทธิภาพ อยู่เสมอ จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หน่วยงานควรจัดทำคู่มือ/แนวทางการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายใช้เป็นแนวทางการติดตาม และจัดทำรายงานได้อย่างถูกต้อง 2. หน่วยงานควรมีการซักซ้อม และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำรายงานการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนการปรับปรุงการควบคุมภายในของงวดก่อน ให้แก่ผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงาน เพื่อให้หน่วยงานสามารถดำเนินการจัดทำรายงานได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของกิจกรรมควบคุมบางกิจกรรมไม่ควรกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จครอบคลุมทั้งปีงบประมาณ

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>3. การระบุวุดรายงานแล้วเสร็จไม่เหมาะสม โดยระบุระยะเวลาแล้วเสร็จของกิจกรรมถึงเดือนกันยายน 2558</p>	<p>3. ผู้บริหารของส่วนราชการควรกำกับ เร่งรัดติดตามผลการดำเนินงานตามแผน การปรับปรุงการควบคุมภายในของทุกส่วนงานย่อยและส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้มีการตระหนักรู้และให้ความสำคัญต่อการบริหารความเสี่ยงในงานที่แต่ละคนรับผิดชอบ เพื่อให้มั่นใจว่าแผนการปรับปรุงการควบคุมภายในมีการปฏิบัติจริง ตลอดจนความเสี่ยงที่พบได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสมและทันเวลา</p>

(4) การปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ

จากสอบทานการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งจะพิจารณาสอบทานผลการดำเนินงานโดยเฉพาะตัวชี้วัดที่มีค่าคะแนน ผลการดำเนินงานต่ำหรือสูงกว่าปกติ

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 รอบ 6 เดือน มีหน่วยงานที่จัดส่งรายงานคำรับรองการปฏิบัติราชการให้ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงศึกษาธิการเพียงหน่วยงานเดียว คือ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งหน่วยงานอื่นที่ยังไม่ได้จัดส่งรายงานฯ อาจสืบเนื่องจากการที่สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ขยายระยะเวลาให้หน่วยงานรายงานผลผ่านระบบ Online เป็นเดือนพฤษภาคม 2558 จึงทำให้ยังไม่ได้ส่งรายงานให้ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงศึกษาธิการสอบทานได้ทันในระยะเวลาที่กำหนด

ผลการสอบทานการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 รอบ 6 เดือน ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (รายละเอียดภาคผนวก ง.) มีข้อค้นพบและข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีตัวชี้วัดทั้งสิ้น 34 ตัวชี้วัด สามารถรายงานผลในรอบ 6 เดือนได้ จำนวน 25 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 75.53 ของตัวชี้วัดทั้งหมด และไม่สามารถรายงานผลได้ จำนวน 9 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 20.47 ของตัวชี้วัดทั้งหมด เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ทั้ง 9 ตัวชี้วัด ยังไม่สามารถรายงานผลการดำเนินงานได้ภายในช่วงรอบ 6 เดือน</p> <p>สำหรับตัวชี้วัดที่ผู้บริหารควรพิจารณาให้ความสำคัญ หรือมีคะแนนผลการดำเนินงานต่ำหรือสูงกว่าปกติ มีดังต่อไปนี้</p> <p>มิติภายนอก</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 1 ตัวชี้วัดภารกิจหลักของกระทรวงตามยุทธศาสตร์ของประเทศ/แผนยุทธศาสตร์กระทรวงและตัวชี้วัดระหว่างกระทรวงที่มีเป้าหมายร่วมกัน (Joint KPIs) และตัวชี้วัดภารกิจหลักของกรม</p>	

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>ตัวชี้วัดที่ 1.1 สัดส่วนผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษา : สามัญศึกษา (ปวช.1: ม.4)</p> <p>เป็นตัวชี้วัดที่เหมาะสม สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศที่ต้องการกำลังแรงงานระดับอาชีวะ และกระทรวงศึกษาธิการได้มีโครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้ 2 วุฒิการศึกษา นอกจากนี้มีการปรับวิธีคำนวณสัดส่วนเป็น ปวช.1: ม.4 จึงทำให้การดำเนินงานมีโอกาสเป็นไปได้ตามเป้าหมายของนโยบายที่กำหนด</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 1.5 จำนวนผู้ใช้สื่อการเรียนการสอนจากรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ผ่านระบบออนไลน์</p> <p>เป็นกิจกรรมที่ดีในการส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษาและประชาชนได้มีโอกาสเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่หลากหลาย แต่ผลการดำเนินงานในรอบ 6 เดือน มีผู้เข้าใช้งาน จำนวน 4,347 IP คิดเป็นร้อยละ 2.96 ของเป้าหมายที่จะได้ 5 คะแนน (146,700 IP)</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 7 ระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน</p> <p>เป็นการประเมินตัวชี้วัดระดับผลลัพธ์ (Outcome) โดยใช้แบบสอบถามของ สำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อวัดความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียถึงคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงาน</p>	<p>1. การผลักดันการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ควรมีนโยบายและทิศทางการดำเนินงาน ที่ชัดเจน และมีมาตรการการขับเคลื่อนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานตามเป้าหมายอย่างเคร่งครัด</p> <p>2. ควรมีการเร่งประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มเป้าหมายได้รับทราบถึงวิธีการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย รวมทั้งควรปรับเนื้อหาให้น่าสนใจ สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และการพัฒนาทักษะชีวิตให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุขในสังคมปัจจุบัน</p> <p>3. การสร้างคุณธรรมและความโปร่งใสเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องพัฒนาหน่วยงาน แต่เมื่อพิจารณาจากรายงานพบว่าสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้จัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสเท่านั้น ดังนั้นหน่วยงานจึงควรจัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนและรณรงค์การสร้างคุณธรรมและความโปร่งใสที่หลากหลายและต่อเนื่อง</p>

(1.2) มิติด้านการเงิน

รายงานการเงิน

จากการสอบทานรายงานการเบิกจ่ายงบประมาณจากระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) และการเบิกจ่ายเงินกันไว้เบิกเหลือมปีงบประมาณ ณ สิ้นไตรมาส 2 (วันที่ 31 มีนาคม 2557) ของหน่วยงานหลักและมหาวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (รายละเอียดภาคผนวก จ.) ผลการสอบทานสรุปได้ดังนี้

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>รายงานการเงินระดับกรม</p> <p>สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ งบทดลองในระบบ GFMS ไม่ถูกต้องตามเกณฑ์การประเมินผลฯ ดังนี้</p> <p>(1) งบทดลองมีบัญชีพัสดุพัสดุพัสดุคงค้างในระบบ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กรมบัญชีกลางกำหนด จำนวน 6 รายการ</p> <p>(2) มีการแสดงข้อมูลทางบัญชีไม่ถูกต้องตามดุลบัญชีปกติ จำนวน 2 รายการ ได้แก่ บัญชีพัสดุไฟฟ้า&วิทยุ (1206030102) จำนวน -403,200 บาท และบัญชีพัสดุครุภัณฑ์บ้านครัว (1206120102) จำนวน -651.02 บาท</p> <p>(3) ผลการประเมินการปฏิบัติงานด้านบัญชีรอบที่ 1 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ได้ 2.60 คะแนน จากคะแนนเต็ม 4.00 คะแนน</p>	<p>1. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ควรมีการจัดการในการกำกับติดตามผลการดำเนินการแก้ไขข้อผิดพลาดทางบัญชีของหน่วยงานในสังกัด โดยให้หัวหน้าหน่วยงานในสังกัดรายงานผลการดำเนินการเป็นรายไตรมาส โดยเฉพาะสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งมีหน่วยงานในสังกัดจำนวนมาก การจัดทำบัญชีพบข้อผิดพลาดมาโดยตลอด และยังใช้ระบบการบันทึกบัญชีโดยให้หน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการให้ เช่น การบันทึกปรับปรุงบัญชีเมื่อเกิดข้อผิดพลาด การบันทึกล้างบัญชีพัสดุพัสดุ ส่งผลให้การปรับปรุงรายการบัญชีหรือแก้ไขข้อผิดพลาดล่าช้ามาก นอกจากนี้ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ควรสำรวจความพร้อมของหน่วยงานในสังกัดว่าหน่วยงานใดมีความพร้อมสามารถดำเนินการบันทึกบัญชีและปรับปรุงรายการบัญชีได้ ควรแจ้งให้หน่วยงานดำเนินการเอง เพื่อแบ่งเบาภาระหน้าที่ของส่วนกลาง</p> <p>2. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ควรมีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่องและมีการถ่ายทอดความรู้ เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และสามารถจัดทำรายงานได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และทันเวลา</p>

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา มีการจัดทำบัญชีและงบทดลองในระบบ GFMS ถูกต้อง ครบถ้วน แต่จัดส่งงบทดลองให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ไม่ทันภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป จึงทำให้ผลการประเมินที่ได้เป็น 3.60 คะแนน จากคะแนนเต็ม 4.00 คะแนน</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา การจัดทำบัญชีและงบทดลองในระบบ GFMS ถูกต้องครบถ้วน ตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการที่กรมบัญชีกลางกำหนด ผลการประเมินได้คะแนนเต็ม 4.00 คะแนน</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน งบทดลองในระบบ GFMS ไม่ถูกต้องตามเกณฑ์การประเมินผลฯ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) งบทดลองมีบัญชีพัสดุสินทรัพย์คงค้างในระบบ GFMS จำนวน 22 รายการ (2) งบทดลองมีบัญชีที่มียอดยกไปคงค้างในระบบไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กรมบัญชีกลางกำหนด จำนวน 3 รายการ ได้แก่ บัญชีพักเงินนำส่ง (1101010112) จำนวน -42,705.38 บาท บัญชี W/H tax - กงต.นิติ (53) (2102040106) จำนวน -2.94 บาท และบัญชีเบิกเกินฯ รอนำส่ง (2116010104) จำนวน -16,487,588.89 บาท (3) ผลการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชี รอบที่ 1 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ได้ 3.20 คะแนน จากคะแนนเต็ม 4.00 คะแนน	<p>สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ควรเร่งดำเนินการจัดทำงบทดลองและรายงานระดับหน่วยเบิกจ่ายส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่องและมีการถ่ายทอดความรู้ เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และสามารถจัดทำรายงานได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และทันเวลา</p>

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>รายงานการเงินภาพรวมมหาวิทยาลัย</p> <p>ผลการสอบทานรายงานการเงิน รอบ 6 เดือน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 พบว่า งบประมาณ พ.ศ. 2558 มหาวิทยาลัยในสังกัด จำนวน 65 แห่ง จัดส่งรายงานการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการระดับหน่วย เบิกจ่าย รอบที่ 1 จำนวน 18 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 27.69 เมื่อสอบทานงบทดลองในระบบ GFMS ถูกต้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 12 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 18.46 พบข้อสังเกต ดังนี้</p> <p>(1) บัญชีเงินสดในมือในระบบ GFMS มียอดคงเหลือไม่เท่ากับรายงานเงินคงเหลือประจำวัน ที่จัดทำตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. 2551 จำนวน 2 แห่ง</p> <p>(2) งบทดลองมหาวิทยาลัยในสังกัด จำนวน 2 แห่ง มีข้อมูลบัญชีพัสดุทรัพย์สินค้าง ในระบบ GFMS รวมทั้งสิ้น 7 บัญชี (บัญชีพัสดุทรัพย์สิน 6 บัญชี ยังไม่ปรับปรุงเป็นสินทรัพย์รายตัว และบัญชีพัสดุระหว่างก่อสร้าง 1 บัญชี เป็นยอดยกมาจาก งบประมาณ พ.ศ. 2557 ที่ยังไม่มีปรับปรุง)</p> <p>(3) งบทดลองมหาวิทยาลัยในสังกัด จำนวน 2 แห่ง งบทดลองไม่มีการแสดงข้อมูลการประมวลผล ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์รายตัว เนื่องจากมหาวิทยาลัยฯมิได้ใช้ระบบบันทึกสินทรัพย์ของระบบ GFMS จึงได้รับการยกเว้นให้บันทึกเป็นแบบ บันทึกกรวม (Interface) ซึ่งมหาวิทยาลัยจะมีการบันทึกค่าเสื่อมราคาเข้าสู่ระบบ GFMS ณ วันสิ้น งบประมาณ</p> <p>(4) มหาวิทยาลัยในสังกัด จำนวน 3 แห่ง มีการจัดส่งงบทดลองและรายงานระดับหน่วยเบิกจ่ายให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ทัน ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป</p>	<p>มหาวิทยาลัยควรเร่งรัดการจัดทำบัญชีและรายงานการเงินให้ถูกต้อง รวมทั้งบันทึกเงินรายได้เข้าในระบบ GFMS ให้เป็นปัจจุบัน เพื่อให้สามารถนำข้อมูลจากรายงานการเงินของมหาวิทยาลัยไปใช้ในการบริหารจัดการได้ถูกต้องและน่าเชื่อถือ ประกอบกับ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 กรมบัญชีกลางมีแนวทางที่จะยกเลิกบัญชีตามเกณฑ์ ค่างที่จัดทำด้วยมือ เพื่อลดภาระความซ้ำซ้อน และลดระยะเวลาในการจัดทำบัญชี โดยได้ขอความร่วมมือจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบการจัดทำบัญชีของส่วนราชการตามระบบ GFMS เพียงระบบเดียว (หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0423.3/ว 224 ลงวันที่ 29 สิงหาคม 2557)</p>

การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี ณ สิ้นไตรมาส 2

การสอบทานการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ในภาพรวมของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามมาตรการและแนวทางการเร่งรัดติดตามการใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ ผลการสอบทานสรุปได้ดังนี้

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>1. รายงานผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่าย ภาพรวมกระทรวง</p> <p>หน่วยงานหลักและมหาวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้รับการจัดสรรหลังโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณ รวมจำนวนเงินทั้งสิ้น 457,981.10 ล้านบาท เบิกจ่ายแล้วเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 219,972.46 ล้านบาท ผลการเบิกจ่ายคิดเป็นร้อยละ 48.03 ซึ่งเบิกจ่ายต่ำกว่าเป้าหมายที่คณะรัฐมนตรีกำหนด คิดเป็นร้อยละ 6.97 จำแนกตามประเภทงบประมาณรายจ่ายได้ดังนี้</p> <p>1.1 ผลการเบิกจ่ายงบลงทุน</p> <p>หน่วยงานหลักและมหาวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้รับการจัดสรร หลังโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณ รวมจำนวนเงินทั้งสิ้น 33,454.22 ล้านบาท เบิกจ่ายแล้วเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 6,803.43 ล้านบาท ผลการเบิกจ่ายคิดเป็นร้อยละ 20.35 ซึ่งเบิกจ่ายต่ำกว่าเป้าหมายอัตราการเบิกจ่ายที่คณะรัฐมนตรีกำหนด คิดเป็นร้อยละ 34.65</p> <p>1.2 ผลการเบิกจ่ายงบรายจ่ายประจำ</p> <p>หน่วยงานหลักและมหาวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้รับการจัดสรรหลังโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณ รวมจำนวนเงินทั้งสิ้น 424,526.89 ล้านบาท เบิกจ่ายแล้วเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 213,169.04 ล้านบาท ผลการเบิกจ่ายคิดเป็นร้อยละ 50.21</p>	<p>1. เพื่อมิให้เกิดความเสียหายต่อแผนงาน/โครงการของกระทรวงศึกษาธิการ หัวหน้าส่วนราชการ ควรสั่งการให้หน่วยงานในสังกัดติดตาม กำกับดูแล และเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปตามมาตรการเร่งรัดการใช้จ่ายเงินปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 เพิ่มเติม</p> <p>2. กระทรวงศึกษาธิการควรมีการกำหนดนโยบายในการกันเงินไว้เบิกเหลือในปี โดยไม่ควรอนุญาตให้ส่วนราชการในสังกัดกันเงิน แบบไม่มีหนี้ผูกพัน ควรให้กันได้ไม่เกินปีงบประมาณ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจ ในภาพรวมของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>3. รายการที่ยังไม่ดำเนินการ ควรเร่งรัดการประกาศจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้สามารถลงนามในสัญญาได้ภายในเดือนกุมภาพันธ์ 2558 กรณีมีรายการที่ต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายละเอียดรายการ หรือเปลี่ยนแปลงงบประมาณ ให้ลงนามในสัญญาภายในเดือนมีนาคม 2558 หากหน่วยงานใดไม่สามารถดำเนินการได้ภายในเดือนมีนาคม 2558 ควรแจ้งให้กรมบัญชีกลางทราบปัญหาอุปสรรค และนำเสนอคณะกรรมการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐพิจารณาภายในเดือนเมษายน 2558</p>

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>2. ผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ</p> <p>2.1 หน่วยงานหลัก</p> <p>(1) การเบิกจ่ายในภาพรวม งบประมาณที่หน่วยงานหลักทั้ง 5 แห่ง ได้รับการจัดสรรหลังโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณ รวมจำนวนเงินทั้งสิ้น 396,830.91 ล้านบาท เบิกจ่ายแล้วเป็นจำนวนเงิน 192,937.38 ล้านบาท ผลการเบิกจ่ายคิดเป็นร้อยละ 48.62 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายอัตราการเบิกจ่ายที่คณะรัฐมนตรีกำหนด คิดเป็นร้อยละ 6.38 และเมื่อพิจารณารายหน่วยงาน พบว่า ไม่มีหน่วยงานใดที่มีผลการเบิกจ่ายสูงกว่าเป้าหมาย</p> <p>(2) การเบิกจ่ายงบลงทุน งบประมาณที่หน่วยงานหลักทั้ง 5 แห่ง ได้รับการจัดสรรหลังโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณ รวมจำนวนเงินทั้งสิ้น 19,392.43 ล้านบาท เบิกจ่ายแล้วเป็นจำนวนเงิน 3,031.57 ล้านบาท ผลการเบิกจ่ายคิดเป็นร้อยละ 15.63 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายอัตราการเบิกจ่ายที่คณะรัฐมนตรีกำหนดให้เบิกจ่ายไตรมาสที่ 2 ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 55 คิดเป็นร้อยละ 39.37 เมื่อพิจารณารายหน่วยงาน พบว่า มีหน่วยงานเพียง 1 แห่ง ที่มีผลการเบิกจ่ายสูงกว่าเป้าหมาย คือ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีผลการเบิกจ่าย คิดเป็นร้อยละ 80.52 ส่วนสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ยังไม่มีการเบิกจ่าย เนื่องจากมีรายการครุภัณฑ์ จำนวน 1.58 ล้านบาท ก่อหนี้ผูกพันแล้ว คาดว่าจะเบิกจ่ายภายในเดือนพฤษภาคม 2558 และรายการติดตั้งครุภัณฑ์อาคาร 2 จำนวน 10.20 ล้านบาท ที่ขอขยายเวลาการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง</p>	

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>2.2 มหาวิทยาลัยในสังกัด</p> <p>(1) การเบิกจ่ายงบประมาณ งบประมาณที่มหาวิทยาลัยในสังกัดได้รับการจัดสรรหลังโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณ รวมจำนวนเงินทั้งสิ้น 61,150.19 ล้านบาท เบิกจ่ายแล้วเป็นจำนวนเงิน 27,035.08 ล้านบาท ผลการเบิกจ่ายคิดเป็นร้อยละ 44.21 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายอัตราการเบิกจ่ายที่คณะรัฐมนตรีกำหนดให้เบิกจ่าย ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 10.79 ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยในสังกัดที่มีผลการเบิกจ่ายสูงกว่าเป้าหมาย จำนวน 5 แห่ง และมหาวิทยาลัยที่มีผลการเบิกจ่ายต่ำกว่าเป้าหมาย จำนวน 60 แห่ง จำแนกตามงบประมาณรายจ่าย ดังนี้</p> <p>(2) การเบิกจ่ายงบลงทุน งบประมาณที่มหาวิทยาลัยในสังกัด ได้รับการจัดสรร หลังโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณ รวมจำนวนเงินทั้งสิ้น 14,061.79 ล้านบาท เบิกจ่ายแล้วเป็นจำนวนเงิน 3,771.86 ล้านบาท ผลการเบิกจ่ายคิดเป็นร้อยละ 26.82 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายอัตราการเบิกจ่ายที่คณะรัฐมนตรีกำหนด คิดเป็นร้อยละ 28.18 ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยที่มีผลการเบิกจ่ายสูงกว่าเป้าหมาย จำนวน 5 แห่ง และมหาวิทยาลัยที่มีผลการเบิกจ่ายต่ำกว่าเป้าหมาย จำนวน 60 แห่ง</p>	

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>3. เงินกันไว้เบิกเหลื่อมปี</p> <p>3.1 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557</p> <p>กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลาง ได้อนุมัติให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวง ศึกษาธิการ กักเงินงบประมาณ พ.ศ. 2557 ไว้เบิกเหลื่อมปี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 จำนวนทั้งสิ้น 17,954.46 ล้านบาท มีการเบิกจ่ายแล้วจำนวน 4,612.52 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 25.69 คงเหลือจำนวน 13,341.94 ล้านบาท โดยมีหนี้ผูกพันทำสัญญาแล้ว 2,194.28 ล้านบาท และเอกสารสำรองเงิน (กันแบบไม่มีหนี้) จำนวน 11,147.66 ล้านบาท</p> <p>3.2 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556</p> <p>กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลาง ได้อนุมัติให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวง ศึกษาธิการ กักเงินงบประมาณ พ.ศ. 2556 ไว้เบิกเหลื่อมปี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 จำนวนทั้งสิ้น 2,635.02 ล้านบาท มีการเบิกจ่ายแล้วจำนวน 1,062.60 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 40.33 คงเหลือจำนวน 1,572.42 ล้านบาท โดยมีหนี้ผูกพันทำสัญญาแล้ว 573.08 ล้านบาท และเอกสารสำรองเงิน (กันแบบไม่มีหนี้) จำนวน 999.34 ล้านบาท</p> <p>3.3 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555</p> <p>กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลาง ได้อนุมัติให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวง ศึกษาธิการ กักเงินไว้เบิกเหลื่อมปี และขยายเวลาในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ พ.ศ. 2555 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 จำนวน 657.04 ล้านบาท ได้เบิกจ่ายเงินตามที่ขอขยายแล้วจำนวน 140.40 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 21.37 คงเหลือจำนวน 516.64 ล้านบาท จำแนกเป็นกรณีมีหนี้ผูกพัน (PO) จำนวน 246.68 ล้านบาท และกรณีไม่มีหนี้ผูกพัน (เอกสารสำรอง) จำนวน 269.96 ล้านบาท</p>	

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>ปัญหา/อุปสรรคของการเบิกจ่ายเงินกันไว้เบิกเหลือมือปี</p> <p>1. เงินกันไว้เบิกเหลือมือปีมีการใช้จ่ายเงินล่าช้า เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายในปลายปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 โดยรายการค่าก่อสร้างอาคารและปรับปรุงสิ่งก่อสร้างจำนวนเงิน 221.81 ล้านบาท เนื่องจากมีการปรับจากนโยบายคณะรัฐมนตรี เรื่อง การพิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้างที่ได้รับผลกระทบจากการขาดแคลนแรงงานอันเนื่องมาจากการปรับค่าจ้างขั้นต่ำ 300 บาท ดัชนีหนังสือ ที่ นร 0506/ว 208 ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2556 และ ที่ นร 0506/ว141 ลงวันที่ 21 พฤศจิกายน 2557 มีการขยายสัญญา 2 ครั้ง รวมเป็น 300 วัน มีผลให้สัญญาสิ้นสุดวันที่ 28 พฤษภาคม 2558 ขณะนี้อยู่ระหว่างเบิกจ่ายเงิน ส่งผลให้กระบวนการในการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย</p> <p>2. มาตรการดำเนินการปรับลดค่างานก่อสร้างของหน่วยงานภาครัฐ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/ว185 ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2557 โดยให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันที่ทราบมติคณะรัฐมนตรี พบว่าไม่มีผู้มายื่นซองสอบราคา/ประกวดราคาส่วนราชการส่วนใหญ่อยู่ระหว่างการเจรจาต่อรองราคาค่างานก่อสร้าง</p>	

(2) การสอบทานกรณีพิเศษ

การสอบทานกรณีพิเศษในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ในช่วงรอบ 6 เดือน ค.ต.ป. ประจำกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้มีการสอบทานกรณีพิเศษ 3 โครงการ (รายละเอียดภาคผนวก จ.) ได้แก่

1. โครงการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นโครงการสำคัญภายใต้ยุทธศาสตร์การเตรียมการเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งเป็น การสอบทานต่อเนื่องจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2556-2557

2. โครงการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นโครงการสำคัญตามนโยบายของรัฐบาลและ ยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ

3. โครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ของสำนักงาน กศน. ซึ่งเป็นโครงการสำคัญที่สอดคล้องกับประเด็นร่วม ของ ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวงด้านสังคม ที่เน้น กลุ่มเป้าหมายที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาคน เชื่อมโยงกับพื้นที่ และเน้นให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของ ทุกภาคส่วน

1. วัตถุประสงค์ของการสอบทาน

- 1.1 เพื่อสอบทานประสิทธิผล ประสิทธิภาพและความคุ้มค่าของการดำเนินงาน
- 1.2 เพื่อสอบทานปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ
- 1.3 เพื่อสอบทานปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาของการดำเนินงาน

2. การปฏิบัติการสอบทานมีขั้นตอนโดยสรุป

- 2.1 ศึกษารายละเอียดของโครงการทั้ง 3 โครงการ พร้อมกำหนดวัตถุประสงค์ และประเด็นการสอบทาน
- 2.2 ประชุมคณะทำงานกำหนดแบบเก็บรวบรวมข้อมูล และกำหนดแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2.3 หน่วยงานที่รับผิดชอบนำเสนอรายละเอียด/ผลการดำเนินงานของโครงการ ต่อคณะกรรมการ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงศึกษาธิการ ตามระยะเวลาที่กำหนด
- 2.4 รวบรวมข้อมูลสารสนเทศเพื่อการสอบทานจากแหล่งทุติยภูมิ เช่น แผนยุทธศาสตร์ และ แผนปฏิบัติการประจำปีของโครงการ รายงานผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวง รายงาน ผลการติดตามการดำเนินงานโครงการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รายงานผลการวิจัยที่ดำเนินการโดย หน่วยงานต่าง ๆ
- 2.5 ค.ต.ป. ประจำกระทรวงศึกษาธิการ ติดตามสอบทาน การดำเนินงานของหน่วยงานในส่วนภูมิภาค จำนวน 3 ครั้ง ภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดอุดรธานี หนองคาย สกลนคร ภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี
- 2.6 ประสาน รวบรวมข้อมูลสารสนเทศเพิ่มเติมกรณีที่มีข้อมูลสารสนเทศยังไม่ครบตามประเด็นที่ กำหนด
- 2.7 วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลสารสนเทศที่รวบรวมได้ทั้งหมด และจัดทำรายงาน การสอบทานของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงศึกษาธิการ

3. ผลการสอบทานโดยสรุป ทั้ง 3 โครงการดังต่อไปนี้

3.1 โครงการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

วัตถุประสงค์

1. เพิ่มขีดความสามารถของกำลังคนด้านอาชีวศึกษา เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน โดยความร่วมมือกับภาครัฐ ภาคเอกชนทั้งในและนอกประเทศ ในการวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคน ให้มีคุณภาพ และปริมาณเพียงพอ สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตและบริการ
2. การยกระดับและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้พร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
3. การขยายและพัฒนาระบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษานานาชาติในระดับอาเซียนและภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก
4. การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานศึกษาเครือข่ายความร่วมมือ ในประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศอื่น ๆ
5. ขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพอย่างทั่วถึงและเสมอภาคทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างมีมาตรฐาน ที่ได้รับการยอมรับของกลุ่มประเทศในอาเซียน

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

1. ปีการศึกษา 2558 สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาภาคภาษาอังกฤษ จำนวน 147 แห่ง
2. สถานศึกษาต้นแบบการจัดการเรียนการสอนภาคภาษาอังกฤษ 5 ภูมิภาค 13 แห่ง
3. หลักสูตรคู่ขนานระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยกับประเทศสมาชิกอาเซียน จำนวน 10 แห่ง ในสาขาวิชาชีพกรรม อุตสาหกรรม และเกษตรกรรม
4. ครูวิชาชีพได้รับการพัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อการสื่อสารและการจัดการเรียนการสอน จำนวน 1,000 คน
5. นักเรียน นักศึกษาผ่านกระบวนการเตรียมความพร้อมในด้านภาษาและทักษะอาชีพ จำนวน 4,000 คน
6. การแลกเปลี่ยนนักศึกษา ครู ผู้บริหาร และจัดกิจกรรมเกี่ยวกับเยาวชนอาเซียน 1 ครั้ง โดยความร่วมมือต่างประเทศ และสร้างเครือข่ายกับองค์การระหว่างประเทศ และสถาบันอาชีวศึกษาในอาเซียน
7. การพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนการสอนภาคภาษาอังกฤษและสื่อการจัดการเรียนการสอน ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ และการจัดการเรียนการสอนแบบ Project base learning
8. การขยายเครือข่ายการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษากับประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ

เชิงคุณภาพ

1. สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้รับการพัฒนาและยกระดับการจัดการเรียนการสอนให้เป็นมาตรฐานสากล
2. ครูวิชาชีพมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น

3. หลักสูตรคู่ขนานได้รับการพัฒนาและมีมาตรฐานสอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพเป็นที่ยอมรับของสากล
4. ความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษา
5. คู่มือและสื่อการจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพและมีมาตรฐาน

งบประมาณ

งบประมาณสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา งบรายจ่ายอื่น จำนวน 88,000,000 บาท (แปดสิบล้านบาทถ้วน) ดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการ ดังนี้

1. ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาภาคภาษาอังกฤษ English Program และ Mini English Program ในสถานศึกษาจำนวน 147 แห่ง
  - 1.1 ค่าตอบแทน/จ้างเหมาบริการครูต่างชาติ เพื่อการยกระดับและพัฒนาทักษะทางภาษาของผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา
  - 1.2 การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาต้นแบบด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาภาคภาษาอังกฤษ
  - 1.3 ปรับปรุงและพัฒนาสื่อ และคู่มือการจัดการเรียนการสอนให้กับสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนภาคภาษาอังกฤษ
  - 1.4 จัดประชุมสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนภาคภาษาอังกฤษ เพื่อติดตาม พัฒนา และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาภาคภาษาอังกฤษ
  - 1.5 อบรม พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษให้กับผู้บริหาร ครูวิชาชีพ และนักเรียนนักศึกษา
2. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับประเทศสมาชิกอาเซียน และประเทศในภูมิภาคอื่น
  - 2.1 การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแบบคู่ขนานด้านการจัดการอาชีวศึกษากับประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศในภูมิภาคอื่น
  - 2.2 จัดประชุมเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนกับสถานศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ (ประชุมภายในประเทศ)
  - 2.3 การขยายและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับสถานศึกษาในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก
3. จัดกิจกรรมเฉลิมฉลองการเป็นประชาคมอาเซียน
  - 3.1 จัดกิจกรรมค่าย ASEAN Young Vocational Camp
  - 3.2 จัดนิทรรศการและให้ความรู้กับสถานศึกษาทั่วไป
  - 3.3 จัดกิจกรรม ASEAN Leadership Forum ภายใต้หัวข้อ “ASEAN Millennium of Prosperity” โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้เข้าร่วมกิจกรรมประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงแรงงาน กระทรวงพาณิชย์ หน่วยงานเอกชน สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสถานศึกษาอื่นภายใต้สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เครือข่ายความร่วมมือด้านการจัดอาชีวศึกษาจากประเทศสมาชิกอาเซียน และประเทศในภูมิภาคอื่น

จากการศึกษารายละเอียดของโครงการเบื้องต้น มีข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>1. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นต้นแบบในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาภาคภาษาอังกฤษ 5 ภูมิภาค จำนวน 13 แห่ง จากจำนวนสถานศึกษาที่ร่วมโครงการ จำนวน 147 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 8.84</p> <p>2. งบประมาณในปี 2558 มีงบประมาณจำนวน 88 ล้านบาท มีกิจกรรมที่ต้องดำเนินงาน 3 กิจกรรมหลัก คือ 1) ส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ภาคภาษาอังกฤษ EP/MEP 2) สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับประเทศสมาชิกอาเซียน 3) จัดกิจกรรมเฉลิมฉลอง การเป็นประชาคมอาเซียน ซึ่งยังไม่มี ความชัดเจนในการกำหนดจำนวนงบประมาณที่สนับสนุนสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนทั้งหลักสูตร EP และ MEP</p> <p>3. การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานของโครงการ มีการกำหนดทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยเป้าหมายเชิงปริมาณกำหนดได้ชัดเจน แต่สำหรับเป้าหมายเชิงคุณภาพยังกำหนดตัวชี้วัดผลสำเร็จไม่ชัดเจน โดยยังมีลักษณะเป็นนามธรรม</p>	<p>1. การกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นต้นแบบในการจัดการเรียนการสอนภาคภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่ดี เป็นการกระตุ้นให้สถานศึกษาเร่งรัดในการพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งการประเมินต้องพิจารณาจากผลลัพธ์ (Outcome) คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ซึ่งต้องให้ความสำคัญ ทั้งความรู้ ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ และความรู้ ความสามารถในวิชาชีพ</p> <p>2. หน่วยงานในส่วนกลางควรจัดทำคู่มือการดำเนินงานให้แก่สถานศึกษา เพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนยิ่งขึ้น</p> <p>3. ควรมีการกำหนดการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้กับสถานศึกษา ที่ชัดเจน โดยพิจารณาจากความจำเป็นและความขาดแคลนของแต่ละสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาสามารถวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้อง</p> <p>4. การดำเนินงานโครงการฯ ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณภาพนักศึกษาด้านอาชีวศึกษาให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้</p> <p>5. การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน โดยเฉพาะเป้าหมายเชิงคุณภาพควรกำหนดให้มีตัวชี้วัดที่ชัดเจน สามารถวัดความสำเร็จของการดำเนินงานได้ในประเด็นต่าง ๆ เช่น การพัฒนาคุณภาพครูผู้สอน การพัฒนาระบบการจัดการศึกษา และมาตรฐานของหลักสูตร เป็นต้น</p> <p>6. ควรมีการกำหนดเป้าหมายความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. และ ปวส. จำแนกตามหลักสูตร EP และ MEP ให้ชัดเจน และเป็นมาตรฐานเดียวกันทุกสถานศึกษา</p>

3.2 โครงการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนด้อยโอกาสได้รับการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยรัฐสนับสนุนค่าใช้จ่ายในรายการพื้นฐาน ได้แก่ ค่าจัดการเรียนการสอน ค่าหนังสือเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน และค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

เป้าหมาย

ด้านปริมาณ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 รัฐจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จำนวน 44,402 คน งบประมาณ 1,464,234,500 บาท โดยจัดสรรงบประมาณใน 5 รายการ ดังนี้

1. ค่าจัดการเรียนการสอน	1,348,920,700 บาท
2. ค่าหนังสือเรียน	40,709,800 บาท
3. ค่าอุปกรณ์การเรียน	18,766,600 บาท
4. ค่าเครื่องแบบนักเรียน	19,808,500 บาท
5. ค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	36,028,900 บาท

ตัวชี้วัด

ด้านปริมาณ

- จำนวนนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 44,402 คน

ด้านคุณภาพ

- ร้อยละของผู้ปกครองมีความพึงพอใจที่ได้รับบริการขั้นพื้นฐาน
- ร้อยละของนักเรียนด้อยโอกาสได้รับการสนับสนุนการศึกษา
- ร้อยละของนักเรียนด้อยโอกาสได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพ ทักษะการดำรงชีวิต สามารถพึ่งพาตนเองได้

จากการศึกษารายละเอียดของโครงการเบื้องต้น มีข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>1. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จำนวน 51 โรงเรียน ใน 43 จังหวัด และมีประเภท เด็กด้อยโอกาส จำนวน 44,402 คน ประกอบด้วยเด็กยากจน(มากเป็นพิเศษ) เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด เด็กที่ถูกทอดทิ้ง เด็กที่ถูกทำร้าย อย่างทารุณ เด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์หรือโรคติดต่อร้ายแรงที่สังคมรังเกียจ เด็กในชนกลุ่มน้อย เด็กเร่ร่อน เด็กถูกบังคับให้ขายแรงงานหรือแรงงานเด็ก เด็กที่อยู่ในธุรกิจบริการ ทางเพศหรือโสเภณีเด็ก และเด็กในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน</p> <p>2. ในสถานศึกษามีทั้งนักเรียนที่ไป-กลับ และอยู่ประจำ ดังนั้นจึงต้องมีครูและบุคลากรที่ต้องปฏิบัติหน้าที่อยู่ประจำโรงเรียนตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่งเป็นภาระงานที่หนักมาก</p> <p>3. การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ได้เน้นทั้งเชิงวิชาการและด้านอาชีพ แต่นักเรียนที่สำเร็จการศึกษายังไม่ได้รับวุฒิด้านวิชาชีพ</p>	<p>1. ควรมีกระบวนการคัดเลือกครูและ บุคลากรที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เป็นกรณีพิเศษ อีกทั้งต้องได้รับการพัฒนาทักษะต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และควรมีรายได้พิเศษเพิ่มขึ้น เนื่องจากต้องปฏิบัติงานกับเด็กด้อยโอกาสที่มีสภาพปัญหาที่แตกต่างกัน ต้องทุ่มเทในการปฏิบัติงานตลอด 24 ชั่วโมง</p> <p>2. ควรมีนักจิตวิทยาประจำโรงเรียนหรือหมุนเวียนมาปฏิบัติหน้าที่เป็นช่วง ๆ เพื่อให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเป็นกรณีพิเศษ</p> <p>3. ควรมีกระบวนการในการดูแลเกี่ยวกับสุขภาพจิตของครูจากความเครียดในการปฏิบัติงาน เนื่องจากจะมีผลกระทบโดยตรงต่อนักเรียน</p> <p>4. การจัดการศึกษาควรเน้นการประกอบอาชีพและทักษะชีวิต ให้สามารถดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดีในสังคม โดยร่วมมือกับสถานศึกษา อาชีวศึกษาเพื่อจัดกิจกรรมเสริมทักษะด้านวิชาชีพให้มากยิ่งขึ้น เมื่อสำเร็จการศึกษาให้มีทั้ง 2 วุฒิ คือ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 และมีวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เพื่อให้สามารถไปประกอบอาชีพหรือศึกษา</p>

3.3 โครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีอาชีพและมีรายได้จากการประกอบอาชีพตามที่ฝึกอบรม
2. เพื่อให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมแล้วสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเทียบโอนความรู้สู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในสังกัด กศน. ได้

กลุ่มเป้าหมาย

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ประชาชนนอกระบบจำนวน จำนวน 528,632 คน โดยให้ความสำคัญกับกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

1. ประชาชนนอกระบบที่ว่างงานและต้องการเข้าสู่อาชีพใหม่
2. ประชาชนที่มีอาชีพอยู่แล้ว และต้องการต่อยอดอาชีพเดิม

วิธีการดำเนินงาน

1. การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย เป็นประชาชนนอกระบบที่ว่างงาน และต้องการเข้าสู่อาชีพใหม่หรือประชาชนที่มีอาชีพอยู่แล้วและต้องการต่อยอดอาชีพเดิม
2. การจัดทำหลักสูตร โดยวิเคราะห์ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด จัดทำเวทีประชาคมในระดับจังหวัดเพื่อพิจารณากรอบอาชีพในระดับจังหวัด
3. การจัดการฝึกอบรม สถานศึกษาเสนอแผนการจัดฝึกอบรมอาชีพของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน คณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนจังหวัด และดำเนินการจัดการฝึกอบรมตามหลักสูตร ตามแผนการจัดฝึกอบรมที่กำหนด
4. การนิเทศติดตามผล สำนักงาน กศน. จังหวัด แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามผล
5. การวัดและประเมินผล สำนักงาน กศน. แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพในระดับอำเภอ และระดับจังหวัด
6. การรายงานผล สถานศึกษารายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการเป็นรายไตรมาสเสนอสำนักงาน กศน. จังหวัด

งบประมาณ

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 จำนวน 481,696,000 บาท

จากการศึกษารายละเอียดของโครงการเบื้องต้น มีข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>1. หลักการของโครงการเป็นสิ่งที่ดี ที่ต้องการให้ประชาชนที่ว่างงานได้รับการฝึกอบรมให้สามารถประกอบอาชีพได้หรือต่อยอดอาชีพเดิม แต่ในทางปฏิบัติการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายในระดับสถานศึกษาหรือระดับ กศน. อำเภอ ยังไม่มีความชัดเจน</p> <p>2. การฝึกอบรมอาจมีความซ้ำซ้อนกับการฝึกอบรมอาชีพหลักสูตรระยะสั้นตามปกติที่ กศน. ดำเนินการอยู่แล้ว</p> <p>3. โครงการได้กำหนดถึงวิธีการบริหารจัดการค่าใช้จ่ายเพื่อให้เกิดความคุ้มค่า โดยให้กำหนดตัวชี้วัดที่แสดงถึงค่าใช้จ่ายต่อหน่วยผลผลิตและผลลัพธ์ของการดำเนินงานทุกขั้นตอน แต่ในโครงการยังไม่ปรากฏตัวชี้วัดความสำเร็จในขั้นตอนใดเลย</p> <p>4. รายละเอียดกิจกรรมของโครงการยังไม่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือ ให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมแล้วสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเปรียบเทียบกับโอนความรู้สู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในสังกัด กศน. ได้</p>	<p>1. สำนักงาน กศน. ควรพิจารณาการช่วยเหลือให้สถานศึกษาสามารถคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ</p> <p>2. กระบวนการฝึกอบรมควรเลือกวิชาที่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้จริง มีรายได้เพิ่มขึ้น และต้องมีการติดตาม ช่วยเหลือให้คำแนะนำด้านการตลาดอย่างต่อเนื่อง โดยการประสานความร่วมมือกับสถานประกอบการ สถานศึกษาอาชีวศึกษา สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน อบต. และ อบจ. เป็นต้น</p> <p>3. ควรมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการโดยเป็นตัวชี้วัดระดับผลลัพธ์ ทั้งนี้ต้องมีการติดตามประเมินผลผู้ผ่านการฝึกอบรมอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง เพื่อแสดงผลสัมฤทธิ์ของโครงการ</p> <p>4. รายละเอียดของโครงการควรมีกิจกรรมให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ทุกข้อ นอกจากนี้หน่วยงานควรมีระบบการติดตาม รายงานให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ด้วย</p>

